

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Rep.: Vizita M. S. Regelui Carol al II-lea la Cluj. Congresul național bisericesc.

Pr. A. Eftimie: Datoria noastră, a preoților. (Din prilejul Congresului național bisericesc).

Cronică. — Comunicat. — Convocarea conferințelor preoțești de toamnă din protopopiatele Abrud și Turda. — Concurs pentru întregirea parohiei Buduș.

Vizita M. Sale Regelui Carol al II-lea la Cluj.

Rar va mai avea Clujul o atât de strălucită sărbătoare, cum a fost cea de Duminică, 23 Oct. c., când a primit cu entuziasm și simțită loialitate pe M. Sa Regele Carol II. și pe Marele Voevod Mihai, veniți să asiste la inaugurarea Institutului de Agricultură.

Mai bine de o săptămână, Clujul a trăit în emoționantă și febrilă activitate, pentru a pregăti o primire cu adevărat regească. Sforțările orașului nostru au fost încununate de un desăvârșit succes, ce s'a impus, întâi prin o ordine exemplară, o atitudine demnă și sărbătorească a publicului ovaționator, compus din zeci de mii de inși, în primul rând clujeni și apoi și săteni. Diferitele puncte din programul zilei începând dela primirea la gară, până la reprezentarea de gală dela Opera română, toate au fost la înălțime. Acelaș succes — modestia nu ne lasă să-i zicem chiar preponderant — l'au avut punctele la cari a colaborat și episcopia noastră.

M. Sa Regele cu întreagă suita, înainte de a veni la Cluj, a vizitat herghelia dela Jucul-de-jos și Bonțida. În gara Cluj a sosit la ora 11. La descindere din tren M. Sa a fost întâmpinat de către dl prim-ministru Iuliu Maniu, de primarul orașului Dr. V. Deleu și de către general Prodan, comand. Corpului de armată. De față au fost dnii miniștri D. Gusti, Voicu Nițescu, Gh. Crișan, I. Pop. După trecerea în revistă a trupei, în sala de recepție i-au fost prezentați toți capii autorităților din Cluj, în frun-

tea cărora a fost P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*. Pe peronul gării au fost un grup mare de reprezentanți au autorităților, cât și multe doamne și domni din elita societății clujene. Din partea episcopiei noastre au fost delegați Pr. On. prot. Andrei *Ludu*, prof. Dr. I. Pașca, Dr. O. *Bucevschi* și diacon V. *Bogdan*.

M. Sa și M. Voevod, suita, miniștrii și capii autorităților au plecat cu automobilele spre Academia de Agricultură. Automobilul M. Sale a fost escortat de către oficeri călări. Atât piața gării cât și trotuarele erau tixite de lume, cari l'au aclamat în continuu. Casele erau împodobite cu steaguri și covoare. La toate acestea Dumnezeu a adăogat și o frumoasă zi cu soare, cum au fost puține în ultimul timp.

Ajuns la Academia de agricultură, pe estrada noului edificiu a fost întâmpinat de dnii profesori ai Academiei în frunte cu dl rector Dr. Mih. Șerban. În acest moment corul Academiei noastre teologice sub conducerea dlui prof. Dr. V. *Petrașcu* a început să cânte impunător „Imnul Regal”. La intrarea în sala festivă P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, asistat de P. On. Dr. Seb. *Stanca*, L. *Curea*, D. *Antal*, N. *Vasiu* și Dr. I. *Vască*, l'a întâmpinat cu crucea și evanghelia. După ce le-a sărutat a trecut pe catedră având în stânga pe Marele Voevod Mihai, în dreapta pe dl prim-ministru I. Maniu, în spate pe dnii miniștrii, pe ministrul palatului și aghiotanții regali. Stând în picioare a ascultat

până s'a terminat imnul regal. Sala era plină cu reprezentanții tuturor autorităților, doamne și domni.

Terminat imnul regal, P. Sf. Sa a dat binecuvântarea pentru săvârșirea slujbei sfințirii apei, care a decurs de tot solemn în atențiunea încordată a tuturor. Însuși M. Sa a rămas adânc impresionat atât de serviciu cât și de cor, lucru ce-a ținut să-l spună mai târziu P. Sf. Sale. La sfârșit M. Sa s'a lăsat stropit cu apă sfințită și a sărutat crucea. Prot. D. Antal a luat apoi apa sfințită și a stropit toate salele noului edificiu.

După un moment de liniște dl Mihail Șerban, a rostit o cuvântare mai lungă, urmată de cuvântările dlui ministru Voicu Nițescu, dl rector al Universității Ștefănescu-Goangă, dlui Dr. Busuiocescu, Ionescu-Sisești și prof. Al. Nasta și studentul Buia.

M. Sa a răspuns — vorbind liber — cu un foarte frumos discurs, relevând importanța punerii în practică a învățăturilor ce se vor câștiga în acest institut.

„Nu trebuie să uite nimeni, — fie profesor, fie student, că oricât ar învăța în laboratoarele care se găsesc între aceste ziduri, laboratorul cel mai spornic și cel mai bun este în pământ.

Aci — ca și în orice școală, se învață metoda, se culege o întregă avuție de cunoștințe, de mijloace, dar acestea, dacă nu se aplică acolo unde trebuie, rămân sterpe, — sterpe pentru aceia cari învață, sterpe pentru țara întregă“.

Fiecare frază a fost acoperită de puternice aplauze.

Cu această serbarea inaugurării s'a terminat și M. Sa cu întregă suita, dl prim-ministru, miniștrii și ceilalți șefi ai autorităților, au venit să viziteze catedrala noastră.

În vederea acestei înalte vizite primăria orașului a amenajat terenul din fața catedralei, făcând un drum în mijloc. De-a stânga și de-adreapta a fost cedat diferitelor pepiniere să expună pentru expoziție. Între exponenți a fost și Ocolul silvic-Cluj, care a decorat marginea drumului cu brăzișori verzi de tuia. Expoziția de pomi a transformat acest teren într'o atrăgătoare grădiniță.

M. Sa, Marele Voevod și întreagă suita au descins din automobile în partea din fața catedralei. Aici a fost întâmpinat în urale de „trăiască“ de către P. Sf. Sa Episcopul nostru și de fruntașii eparhiei, profesori universitari și alți demnitari ai statului, între cari am remarcat în afară de dnii consilieri eparhiali, profesorii dela Acad. teol., pe următorii: Dr. I. Lupaș, Gh. Bogdan-Duică, Sextil Pușcariu, Dr. V. Moldovan, Silviu Dragomir, Ștefănescu-Goangă, I. Popescu-Voitești, Victor Stanciu, Dr. Emil Țeposu, Dr. I. Goia, N. Bogdan, Dr. A. Andrei, Bălăsan, Dr. Predovici, Gh. Moroiianu, Dr. Seb. Bornemisa, I. Zeicu, Dr. Al. Dragomir, Dr. Petru Meteș, Ant. Mandeal, Dr. I. Chirilă, Dr. D. Stanca, Prof. Oprean, Dr. N. Cărpinișan, Dr. V. Stănilă, Ionel Comșa, Dr. Oct. Sglimbea, Victor Iliescu, Dr. I. Runcan, C. Demeter, Dr. Petru Vlad, Dr. Iacob, Eugen Beșa, Ionel Crișan, etc., apoi mai multe doamne.

Deodată cu întâmpinarea au început să sune și clopotele catedralei în mod deosebit de impresionant. M. Sale i-au plăcut mult, interesându-se de unde au fost cumpărate.

M. Sa s'a urcat în catedrală. Aici P. Sf. Sa a arătat M. Sale fazele zidirii în cei 9 ani dela punerea pietrii fundamentale și durerea că anul acesta s'au sistat lucrările din lipsă de fonduri. În anul trecut primindu-se ajutor un milion, s'a lucrat de trei milioane, rămânând datori antreprizei, care o vom plăti din prețul lemnului exploatate în pădurea episcopiei.

Vădit emoționat M. Sa s'a îndreptat către dl prim-ministru I. Maniu și i-a spus: „Aici mai este mult de lucrat, să vedeți să aflați mijloace să terminăm biserica chiar și în interesul prestigiului statului“. Dl Maniu a răspuns: „Am votat anul acesta un împrumut de 4 milioane și sperăm că vom avea posibilitatea ca să majorăm suma, pentru de a termina cu bine“.

Întrebând M. Sa pe Episcopul nostru de câtă sumă mai e nevoie, P. Sf. Sa a spus că sunt două alternative, una pentru terminarea provizorie cu circa 4—5 milioane, și alta pentru terminarea definitivă cu 16—17 milioane. M. Sa a spus: „Nu sunt pentru terminarea provizorie, să se facă tot posibilul ca să terminăm, în un

an-doi, — lucrarea această monumentală, simbolul unirei noastre naționale.

De aici M. Sa și suita a trecut la Camera de Industrie și Comerț, unde a vizitat expoziția de produse agricole. La ora 1 $\frac{1}{2}$ s'a retras în vagonul salon unde a luat masa având ca oaspeți pe dnii miniștrii și pe cei doi P. Sfințiți episcopi Nicolae Ivan și Iuliu Hosu.

După masă a continuat vizitarea expoziției din parc și a participat la concursul hîpic, organizat la Arena Sportivă.

Seara a luat parte la reprezentația de gală dela Opera română, ascultând toate trei actele operetei „Liliacul“ de Strauss. La orele 11 $\frac{1}{2}$ a plecat cu trenul regal la București, fiind însoțit la gară de dnii miniștrii.

Suntem veseli de deplina reușită a acestei înalte vizite, de buna impresie ce a produs biserica noastră și instituțiile ei, și în deosebi de cuvintele regale cari ne încălzesc sufletul de nădejde că peste doi ani de zile vom avea posibilitatea de a vedea terminată catedrala în mod definitiv.

Rep.

Congresul național bisericesc.

În *ședința a doua*, de după masă s'a discutat chestiunea valabilității alegerilor eparhiale, protestându-se în contra ingerinței guvernului cerând anchetarea unor alegeri deja validate de adunările eparhiale. Este criticată în deosebi atitudinea avută de Sfântul Sinod care s'a învoit la aceste anchete. Se propune chiar și o moțiune în acest senz, dela votarea căreia se abstea în urma intervenției Î. P. Sf. Patriarh.

D. C. Dimitriu citește raportul comisiei bugetare din care se constată că bugetul bisericii ortodoxe române, — fondurile dela stat — cuprinde suma de 418,325.253 Lei.

Constată că numai la biserica ortodoxă s'au făcut suprimări, punând în situație inferioară biserica față de alte culte.

Biserica înțelege să facă reduceri, dar proporțional cu celelalte culte.

De oarece funcționarilor bisericii li s'au redus leafa cu 30%, cere să se ia de bază reducerile din 1930 adică 20%, înlăturându-se reducerea de 12%.

Se discută validarea alor 2 alegeri contestate.

Ședința a treia se deschide la ora 10 și jumătate. Președintele propune trimiterea unei telegrame omagiale Suveranului cu ocazia zilei de naștere.

Di S. Dragomir citește raportul comisiunii bisericești cu următoarele concluzii :

— Congresul național bisericesc ia act de tabloul statistic al bisericilor și clerului ortodox, care se găsește într'o stare de îmbucurător progres în ceea ce privește nivelul pregătirii teologice, roagă însă cu insistență Sf. Sinod să ia măsuri urgente pentru a curma răul ivit prin sfințirea unui așa mare număr de preoți fără parohii cari au rămas nesalariați, deasemeni roagă Sf. Sinod să ia din nou în studiu chestiunea seminariștilor absolvenți.

— Îndeamnă organele sale executive să stăruie din nou la ministerul cultelor, pentru ca să se prevadă în buget sumele necesare pentru justiția bisericească, recunoscându-le un drept câștigat și reglementând temeinic funcțiunea seminariilor, pentru a nu creia o și mai mare pletoară de candidați preoți, cari fiindcă nu vor putea fi plasați, va constitui o permanentă primejdie pentru pacea bisericii.

Se discută chestia hirotonirii seminariștilor.

Di Mihail Negură prezintă raportul comisiunii economice.

În biserica ortodoxă română, până la 1925, grija de cele materiale o îndeplinea statul. Legea din 1925 nu exclude ajutorul statului, ci dimpotrivă tinde să-l facă mai eficace.

Din nefericire dezideratele acestea nu s'au înlăptuit toate, bugetele bisericii ortodoxe au mers descrescând pe anii 1930—1931—1932, dela 777 milioane în 1930 la 413 milioane în 1932.

După ce arată scăderile ce s'au impus bisericii ortodoxe în schimb s'au dat avantajii cultelor minoritare. La ortodocși este un preot la 1700 de suflete pe câtă vreme, cultele minoritare au un preot la 800 și chiar la 600 de suflete.

Se preconizează o serie de măsuri care să dea puțință de înviorare bisericii dominante.

Raportorul mai expune situația Casei de Credit și darea de seamă a gestiunii Consiliului național bisericesc.

Laudă activitatea acestei case și a Consiliului național.

Cere să se intervină la guvern să nu se mai facă rețineri clerului și să se repartizeze subvenția statului în legătură cu nevoile și obligațiile ei.

Ședința a patra se deschide la ora 3 d. a., sub prezidenția Î. P. Sf. Sale Patriarhul Miron.

Se fac diferite propuneri între cari din partea delegatului eparhiei noastre dl Ioan Lupaș se face următoarea propunere:

„Discuțiunile prilejuite în ședința de eri a Congresului Național Bisericesc, în legătură cu desbaterea raportului prezentat în numele Comisiunii Culturale, au subliniat necesitatea, adânc simțită în toate părțile Constitutive ale Patriarhiei noastre, de a se desfășura o acțiune mai sistematică pentru înviorarea vieții publice printr'un curent de spiritualizare, inaugurat și îndrumat de înșiși reprezentanții supremei autorități bisericești.

Acest curent va trebui alimentat și susținut, fără întrerupere, cu sprijinul tuturor elementelor progresiste atât din cler, cât și dintre numeroșii intelectuali mireni, în numele cărora cuvântători de valoare d-lor Octavian Goga, I. G. Duca, I. Petrovici și alții, s'au declarat învoiași să dea toată contribuția simțirii lor creștine și a cugetării lor românești la opera de propagandă religioasă-culturală, prin care s'ar putea realiza în scurtă vreme dorința exprimată de dl Oct. Goga, de a vedea răspândindu-se pe întreg teritoriul României, o carte nouă atât de necesară, căreia D-sa vrea să-i dea titlul sugestiv: „Cazania neamului și a timpului nostru“.

Asigurările categorice venite din partea distinșilor noștri colegi, socot că ar fi păcat să rămână înregistrate numai în sumarul ședinței de eri, fără a-și prelungi răsunetul binefăcător, dincolo de granițele strâmte ale unei ședințe de Congres, în înșasi realitatea vieții noastre de obște.

Cu mult mai folositor ar fi pentru prestigiul bisericii ca — valorificând în domeniul faptelor asemenea mărturisiri pre-

țioase — prin factorii săi de conducere, să înceapă fără întârziere acțiunea sistematică de propagandă religioasă-culturală, dând prilej membrilor acestui Congres, — precum și altor clerici și mireni, capabili a contribui la spiritualizarea vieții noastre publice — să poată păși numai decât *dela vorbe la fapte*.

De aceea, după o prealabilă înțelegere cu Î. P. Sf. nostru Președinte, Patriarhul Miron, am onoare a prezenta *propunerea următoare*:

1. Să se organizeze în iarna anului 1932/33 aici în centrul Patriarhiei, în sala Fundațiunei I. Dalles, o serie de 10—12 conferințe de cuprins religios, moral, istoric și social-creștin, cu participarea activă a membrilor clerici și mireni ai Congresului Național-Bisericesc. La sfârșitul seriei I, conferințele să fie strânse într'un volum, spre a fi publicate și răspândite într'un cât mai mare număr de exemplare în cuprinsul tuturor mitropoliilor și episcopiiilor noastre prin mijlocirea Consiliilor eparhiale.

2. Congresul Național Bisericesc, roagă respectuos pe Î. P. S. său Președinte, Preafericitul Patriarh Miron, să binevoiască a lua măsurile necesare pentru îndrumarea suflutească și pregătirea tehnică a acestei acțiuni bisericești-culturale, a cărei bună reușită în iarna anului 1932/33 va putea servi apoi ca imbold și pentru alte serii consecutive, trezind nu numai în populația Capitalei, ci și în a orașelor de provincie un interes luminat și durabil pentru problemele vieții religioase și pentru tendința de a înfățișa, prin prisma lor, toate frământările zilelor noastre.“

Propunerea a fost aprobată.

Se discută apoi proiectul de planuri de tip de biserici, chestia tipografiei cărților bisericești.

Episcopatul din America provoacă o discuție destul de vie, hotărându-se menținerea hotărârii luate în 1929 de a se înființa o episcopie în America, iar până la înființarea ei jurisdicțiunea actualelor parohii să rămână vechilor chiriarchi.

După discutarea unor chestiuni de mai puțină importanță, congresul se încheie Î. P. Sf. Sa Patriarhul Miron Cristea rostind următorul cuvânt de încheiere:

„Cu deosebită mulțumită sufletească constat că apelul meu dela începutul sesiunii și de alte dăți, precum și a altor ierarhi au stârnit un viu răsunset în sufletul fruntașilor mireni din acest congres; și prin luminoasele lor declarații au promis a susține în parlamentul țării și în toate situațiile înalte, unde îi va așeza vrednicia lor, scopurile bisericeii, a apăra dreptatea și de a o sprijini din toate puterile lor și pe toată linia, spre a putea lucra pentru misiunea ei înaltă.

În nădejdea sporirii de conștiinți muncitori în via Domnului, închei sesiunea cu patriarhicești binecuvântări pentru membrii congresului, pentru acei de acasă ai lor și pentru toți iubiții noștri fii sufletești din patriarhia română“. (Aplauze).

D. Aurel Vlad mulțumește I. P. Sf. S. Patriarhului de felul înțelept cum a condus desbaterile. De asemeni relevă armonia și spiritul de înțelegere al tuturor în discutarea problemelor și dă ca pildă această armonie pentru lumea noastră politică.

Cere Patriarhului și înalților prelați ca să intervină și ei în acest sens, deoarece patria trece prin clipe grele și oamenii de răspundere trebuie să dea dovadă de înțelegere.

Congresul se închide la ora 9 seara.

Datoria noastră, a preoților.

— Din prilejul Congresului național bisericesc. —

Când scriu aceste rânduri, în capitala românismului are loc marele eveniment național: *Congresul Național Bisericesc*, singurul în stare să desbrace de pe omul politic, hlamida stropită cu tină până în gât; să se depărteze de platforma bicisnică a politicii românești atâtea ilustre personalități, cari își dau mâna sub egida crucii și evangheliei. („Înțelegem ca în această incintă să nu aducem controversile și patimile noastre politice“, răsună cuvintele dlui f. prim-ministru I. G. Duca). Urmăresc cu cel mai viu interes desbaterile acestui măreț congres, după ziarul „Universul“, condus de un convins sprijinitor al Bisericii și preoțimii, dl Stelian Popescu, dsa însuși fiind membru. Nu voiu descrie discuțiile, nici hotărârile înaltului for bise-

ricesc, ci cu totul altul este punctul divizat, către care mă îndrept. Anume: starea societății românești post-belice descrisă cu atâta aprofundime de I. P. Sf. Sa Patriarhul Miron, în cuvântarea de deschidere, și datoria, marea datorie a preoțimii de astăzi. Începând cu părțile esențiale din cuvântarea I. P. Sf. Sale, voiu spicui din cuvântările personalităților laice, trăgând apoi ca preot concluziile.

Sguditorul război, flagelul mondial ale cărui urme fumegă încă, a întărit un curent, până la el abia existent: socialismul revoluționar, bolșevico-comunismul, al cărui țel este în primul rând: detronarea vecinului Dumnezeu, distrugerea religiei creștine, glorificarea geniului rău: Iuda. Dar după cum orice acțiune se isbește de reacțiune, tot astfel acest curent distructiv, ignobil, s'a isbit de reacțiunea creștinismului mondial, care, indiferent de confesiune a început lupta. În această luptă nu mai e vorba de națiuni, popoare, ci de: Dumnezeu, creștinătate, Biserică, religie și morală. I. P. Sf. Sa Patriarh, în cuvântarea de deschidere a Congresului, — care trebui împrăștiată sub formă de broșuri preoțimii — atacă toate înclinațiile rele ale societății, care au adus omenirea în starea de plâns și jale, între cari: 1. „Slăbirea legăturii căsătoriei — care a fost dată și instituită de Dumnezeu — mai precis: distrugerea familiei; 2. Statul — instituția divină, pentru traiul liniștit al popoarelor — a devenit arena luptelor de partid. Orice afacere de stat seamănă cu un mizerabil târg de vite, unde fiecare grupare caută să-și salveze interesele sale; 3. Acest duh distructiv dominează și economic... Nimeni nu se gândește la aproapele, ci caută să se îmbogățească prin orice mijloace, cât de necinstite... Toate ramificațiile de viață sunt astăzi cuprinse de o nevindecabilă criză“. Ca o încoronare a adâncilor cuvinte, Înaltul Prelat, trânteste bomba cu glasul sonor, accentuând: „Când toți se vor fi întors la matca veche, a credinții, a cinstei, a respectului pentru avutul obștesc, a smereniei, a virtuții, a iubirii de-apropelui, atunci marile mizerii se vor ușura, și cu timpul, cu creștinească răbdare le vom birui și traiul normal se va restabili. Atunci ne vom apropia de cuvintele Scripturii:

„Tu vei fi poporul meu și eu voi fi Dumnezeu tău“.

Numai atât spiculesc din cuvântarea Î. P. Sf. Sale și e de-ajuns cred, spre a dovedi putrejunea ce a cuprins societatea actuală, subminată cu voia ei de curentele extreme, societate a cărei cugetare și simțire sboară ca pasărea acvatică Albatros, sboară către Karl Marx și Lenin, către lojile masonice... Onoare excepțiilor, onoare oamenilor luminii, onoare nobilelor simțăminte creștine!

Toți iluștrii membri cari au vorbit, în frunte cu dl ministru Gusti, au reliefat starea precară a societății actuale, pe care eu am numit-o: putregai rezistent, îndărătnic. Toți au evidențiat greaua sarcină a Bisericii și preoțimii, cari au rolul, „nu ca mai înainte să lupte pentru existența ei, (a Bisericii), ci azi trebuie să lupte pentru existența societății însăși și a lumii întregi“, cum foarte frumos și răspicat a spus dl I. Petrovici. Și de ce? Fiindcă: „la noi clasa superioară nu are un fond moral creștin. Tineretul studios este desinteresat, și gol de simțire religioasă. Societatea română nu este încadrată într'o doctrină religioasă“ (glăsuește scriitorul suferințelor trecute, dl Oct. Goga).

Am zis că orice acțiune dă naștere unei reacțiuni. Să vedem în România post-belică. Cu sinceritate, cu profunzime și seriozitate privim, ne îngrozim: Sectele s'au împlântat ca o lipitoare în corpul țării noastre; masonismul își înmulțește lojile; ateismul fățiș, deghizat sau ocult, înnumără — vai! — cine știe câți membri; indiferentismul, indolența, bat până și la ușile bordeiului țărănesc; nu mai puțin ideile vecinilor „proletariști“ dela răsărit (am auzit cu însumi într'un târg din gura unui țaran: „numai domnii se tem de Rusia; de-ar veni vremea să le arătăm că noi nu ne temem!) Aș putea înșira pagini întregi, dar e destul atât.

În fața acestei stări de lucruri Biserica ortodoxă din România a înțeles că ceasul reacțiunii a sunat și că orice întârziere ar duce țara la dezastru. Astfel s'a lățit în toată țara legea șaguniană, ca astfel laicii să lucreze cot la cot cu preoțimea; a înființat cercurile religioase, a întezit propaganda în popor prin broșuri etc., a dat ordine drastice preoțimii să-și facă datoria,

predicând în toate sărbătorile; iar acum mai nou, i-a pus pe umeri catehizația. „Cât privește biserica noastră constat că e în plin progres și aș vrea prin urmare să nu terminăm lucrările noastre prin nemeritat pesimism, ci din contră, cu o notă hotărâtă de încredere în puterile vii ale bisericii noastre“. Astfel declară dl I. G. Duca și bucuria noastră trebuie să fie fără margini, cum un laic de talia și reputația dsale face asemenea declarațiuni juste. Roadele activității, de sigur nu noi le vom culege în întregime, ba poate de loc, ci generațiile viitoare, căci cu greu îi va fi societății să se desbrace de apucăturile în care a intrat târîtă de geniul răului din lumea actuală. „Zilele pe cari le trăim sunt zile de neli-niște peste tot pământul. Suferința se îngămădește ca norii de furtună. Îndoiala colindă țările. Cu o biserică tare și luptătoare temerile noastre vor fi mai puține. Știindu-i căile vechi din cari nu poate să iasă, avem încredințarea că ne putei bizui pe lucrul ei, așternut ca o piatră peste piatră la clădirea în care neamul nostru vrea să-și desăvârșească ființa și viața“. Astfel glăsuește dl ministru Gusti. Cel mai mare succes al reacțiunii creștine universale, este fără îndoială faptul că: „filozofia revine către religie, cerând sprijinul acesteia și al Bisericii“, cum afirmă genialul profesor dl I. Petrovici.

Închei spicuirile din cuvântările marilor bărbați de stat, iluștrii laici din Congres, adunați în mănunchiul sine ira et studio. Le închei cu strigătul dlui Petrovici, ca un corolar: „Dați semnalul înalților prelați, și noi vă vom urma. Victoria depinde și de valoarea comandanților. Fiți aspri cu noi, dar și cu clericii cari nu vor fi *la înălțime*“.

Conchid. „Societatea românească nu este încadrată într'o doctrină religioasă“. Societatea românească e un putregai rezistent, dar nu rezistent în sensul bun al cuvântului — căci cum poate fi un putregai rezistent? — ci: îndărătnică, impasibilă, refractară, râzând sarcastic de Biserică, dumnezeire și preoțime. Laicii sunt cu noi, da, dar numai laicii pătrunși de rolul Bisericii și preoțimii, cari — durere! — puțini sunt Doamne! Da, adaug, sunt cu noi, dar ne pretind: „Să fim *la înălțime*“. Și e mult? Nu, de loc, dacă ne gândim la Cel ce „flă-

mând, desculț a colindat lumea" (Vlahuță). Să ne facem datoria forțând orice sacrificiu, de noi atârând existența societății, a lumii. Aceasta-i ingrătă, ne urăște: Dar oare n'a zis El: „Cel ce vă urăște pe voi, pe Mine mă urăște!“ Numai atunci, făcându-ne datoria, lupta începută de Biserică, arătată de-atâtea glasuri ce-au răsunit ca o canonadă în incinta Congresului, va da roade. Numai atunci, când fiecare dintre noi, conștient de misiune, situația lumii și de viitor, își va lua ca lozincă: muncă fără preget, pe toate tărîmurile.

„Îndrăсниți: Eu am biruit lumea“.

Să îndrăsnim deci, vom birui genul răului, al înrunerecului.

Pr. Andrei Eftimie-Fărău.

* CRONICA *

Dl prof. D. Gusti, ministru de Instrucțiune și Culte, în timpul cât a stat la Cluj, însoțit de dl Dr. I. Pop, subsecretar de stat la Interne, a vizitat pe P. Sf. Sa Episcopul nostru, întreținându-se asupra chestiunilor mai importante ale eparhiei noastre. A promis că în curând va vizita din nou Clujul, stând mai multe zile, pentru care timp a primit invitația de a fi oaspele P. Sf. Sale.

Hirotoniri. În săptămâna trecută Prea Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae, a binevoit a hirotoni întru preoți și duhovnici pe clericii Ioan *Clonța*, pentru parohia Hida, (Unguraș), Aurel *Filip*, pentru Borșa I. (Maramureș), pe seminaristul Ion *Turcu*, pentru Borșa III. (Maramureș). P. Sf. Sa Episcopul Ioan Stroia a hirotonit întru diacon pe clericul Sofroniu *Bulz*, prof. de religie din Alba-Iulia, pentru trebuințele eparhiei noastre.

Noui donații pentru biserică a III-a din Cluj. La apelul P. Sf. Sale Episcopului nostru Nicolae Ivan, adresat credincioșilor și 'ndeosebi doamnelor din societatea clujană — pentru a împodobi și înfrumuseța biserică cea nouă cu diferite odoare, cărți și utenzile, s'au mai primit următoarele donațiuni: P. Sf. Sa Episcopul Dr. Ioan Stroia al armatei: un rând de ornate, un potir, linguriță, disc, steluță, copie; Dna Maria Cior-

tea: o tavă de argint pentru anăfură; dna Virginia Pamfil: un sfeșnic de argint pentru proscomidie; docent doctor Gh. Zugravu: un Penticostar; dna Florica Gh. Zugravu: directoare și elevele Liceului Principesa Ileana: un Octoih mare, legat în piele; oficerii garnizoanei Cluj prin dl General Batăru: 12 mineie legate în piele și pânză; dl director Eugen Beșa: Triodul; dl prof. Augustin Bena: trei acoperitoare speciale pentru prestol din brocat cu fir, un epitaf pictat și îmbrăcat în mătăasă, un potir, linguriță, disc, steluță, din argint aurite, o cădelniță argintată, un acoperitor de tetrapod tot din brocat cu fir; dna Olimpia Bârsanu: față de pânză pentru prestol; dna Elena L. Curea: 5 kgr. lumini de ceară curată; dl Dr. Emil Țeposu: 2000 Lei pentru un policandru de aramă; Soc. Băile Someșeni: 3000 Lei tot pentru policandru. Pentru aceasta ținem să aducem tuturor mulțumita noastră.

Consiliul Eparhial.

În curând va apare: „Clujul Românesc“ calendarul eparhiei noastre pe anul 1933.

Oficiul parohial ortodox român al Dejului.

Nr. 154—1932.

COMUNICAT

Parohia unită română din Dej, jud. Someș, în baza autorizației primite dela Ministerul Muncii cu adresa Nr. 23238/1932, a confecționat ilustrate cu chipul bisericii proiectate să se zidească, a tipărit un apel și un mandat postal și le-a expediat la diferite adrese în plicuri cu câte 10 bucăți.

După ce apelul nu e semnat complet iar adresa pe mandat nu e precisă, precum nici pe ilustrate nu e precizat ce fel de biserică este, lumea indusă în eroare prin acest procedeu care nu răscumpără ilustratele ni le retrimite nouă în credința de altfel adevărată că „Oficiul parohial român“ cum e semnat apelul și adresat mandatul, numai cel ortodox poate fi și astfel pe lângă faptul, că ni se sporește lucrul degeaba cu trimiterea la destinație a ilustratelor, suntem și scurtați în interesele noastre, căci noi încă intenționăm să recurgem la spriginul publicului.

Anunțăm deci pe toată lumea, care a primit astfel de ilustrate, că acelea nu sunt

expediate de noi și dacă nu le răscumpără sunt rugați să le restituie la adresa oficiului parohial unit, cu răspunsul ce crede.

Procedeu fraților uniți, cari cu alte ocazii se afișează cu multă emfază ca catolici români, aici însă nu știu pentru ce se tupilesc, îl las la aprecierea Tribunalului opiniei publice.

Dej, la 8 Octomvrie 1932.

Prot. Zaharie Manu,
paroh ort. rom.

Nr. 348—1932.

CONVOCARE

Conferința preotească de toamnă a protopopiatului Abrud, se convoacă pe Duminică în 6 Noemvrie a. c., în parohia *Roșia-Montană*, cu următoarea ordine de zi:

1. La ora 9 a. m. serviciu divin în sobor cu predică de pr. Gheorghe Popescu: „Îndrăznește fiică, credința ta te-a mântuit, mergi în pace“.

2. Deschiderea conferinței, constatarea celor prezenți și constituirea biroului.

3. Critică asupra predicii.

4. Raportul cercurilor religioase.

5. Raport general asupra lucrării: „Instrucția religioasă în școala primară“ de pr.-prof. de religie Nicolae Gavra.

6. Luarea unei hotărâri și atitudini unitare cu privire la „Oastea Domnului“.

7. Chestiuni administrative și oficiale.

Abrud, la 18 Octomvrie 1932.

Petru Popovici, protopop.

Nr. 325—1932.

CONVOCARE

Onor. preoțime a tractului Turda, prin aceasta se convoacă la conferința de toamnă ce se va ținea în comuna *Viișoara*, Luni în 7 și Marți în 8 Noemvrie a. c., cu următoarea ordine de zi:

1. Luni în 7 Nov. la ora 4 p. m. Vecernie și predică despre „Mărturisire“, rostită de pr. S. Todoran din Vâlcele, după care va urma mărturisirea credincioșilor.

2. Marți în 8 Nov. ora 9 dim. Utrenie și Sf. Liturgie oficiată în sobor, cu predică ocazională de pr. Ville Ștefănescu din Rimetea. 3. Deschiderea conferinței, constatarea prezenței membrilor și constituirea

biroului. 4. Critică asupra serviciilor și predicilor. 5. Lucrarea „Instrucțiunea religioasă în școala primară“, cu un raport general prezentat din partea comisiei. 6. La ora 4 p. m. Vecernie cu predică despre „Înjurătură și combaterea ei“ de pr. Alex. Șendrea din Iara. 7. Raportul președinților cercurilor religioase și prezentarea predicilor, conferințelor și a proceselor verbale din partea lor. 8. Lucrarea pr. Eugen Muntean din Podeni, despre „Oastea Domnului“, discuțiuni asupra acestei lucrări. 9. Propuneri. 10. Comunicarea event. ordine administr.

Turda, la 17 Octomvrie 1932.

Iovian Murășianu, protopop.

PARTEA OFICIALĂ

CONCURS REPETIT.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. I. *Buduș*, cu filia Budacul-de-jos, din protopopiatul Bistrița se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat, conform calificațiunii.

2. Locuință în natură cu supraedificate economice și grădină de 3 jug.

3. Sesiune parohială de 17 jug. pământ cl. I. în materă și 7 jug. în filie.

4. Stolele statorite de către cons. și adunarea parohială în materă și filie.

5. Una măsură de cucuruz în materă și filie.

În filie este biserică și depărtarea de materă e 2 km.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile instruite cu toate documentele recerute, oficiului protopopesc ort. rom., din Bistrița, în termenul prescriș și cu avizul acestuia se vor putea prezenta în parohie pentru a servi, cânta ori predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul nostru.

Stabilit în cons. parohial ținut în ziua de 9 Octomvrie 1932.

Preș.: **Prot. D. Antal.** Notar: **Toader Căpitan.**
Nr. 7043. APROBAT

(33) 3—3

Nicolae Ivan, Episcop.